

Συλλογή της Νομολογίας

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (ένατο τμήμα)

της 9ης Ιουνίου 2016 *

«Προδικαστική παραπομπή — Εσωτερικοί φόροι — Άρθρο 110 ΣΛΕΕ — Φόρος ο οποίος επιβάλλεται από κράτος μέλος σε αυτοκίνητα οχήματα κατά την πρώτη ταξινόμηση ή κατά την πρώτη καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας — Φορολογική ουδετερότητα μεταξύ των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων οχημάτων τα οποία προέρχονται από άλλα κράτη μέλη και των ομοειδών αυτοκινήτων οχημάτων τα οποία είναι διαθέσιμα στην εγχώρια αγορά»

Στην υπόθεση C-586/14,

με αντικείμενο αίτηση προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 267 ΣΛΕΕ, την οποία υπέβαλε το Curtea de Apel Cluj (εφετείο του Cluj, Ρουμανία) με απόφαση της 24ης Νοεμβρίου 2014, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 18 Δεκεμβρίου 2014, στο πλαίσιο της δίκης

Vasile Budişan

κατά

Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (ένατο τμήμα),

συγκείμενο από τους Κ. Λυκούργο, πρόεδρο τμήματος, E. Juhász και K. Jürimäe (εισηγητή), δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: M. Szpunar

γραμματέας: A. Calot Escobar

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Ρουμανική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον R.-H. Radu, την D. Bulancea και την R. Mangu,
- η Ιταλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από την G. Palmieri, επικουρούμενη από τον A. De Stefano, avvocato dello Stato,
- η Ευρωπαϊκή Επιτροπή, εκπροσωπούμενη από τους M. Wasmeier και G.-D. Balan,

κατόπιν της αποφάσεως που έλαβε, αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα, να εκδικάσει την υπόθεση χωρίς ανάπτυξη προτάσεων,

εκδίδει την ακόλουθη

* Γλώσσα διαδικασίας: η ρουμανική.

Απόφαση

- 1 Η αίτηση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 110 ΣΛΕΕ.
- 2 Η αίτηση αυτή υποβλήθηκε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς μεταξύ του Vasile Budișan και της Administrația Județeană a Finanțelor Publice Cluj (διαμερισματική υπηρεσία δημοσίων οικονομικών του Cluj, Ρουμανία) σχετικά με φόρο του οποίου η καταβολή ζητήθηκε από τον V. Budișan, ενόψει της ταξινομήσεως στη Ρουμανία μεταχειρισμένου αυτοκινήτου οχήματος προερχόμενου από άλλο κράτος μέλος.

Το ρουμανικό δίκαιο

- 3 O Legea nr. 343/2006 pentru modificarea și completarea Legii nr. 571/2003 privind Codul fiscal (νόμος 343/2006, για την τροποποίηση και τη συμπλήρωση του νόμου 571/2003 περί φορολογικού κώδικα), της 17ης Ιουλίου 2006 (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 662 της 1ης Αυγούστου 2006), είχε προσθέσει στον φορολογικό κώδικα διάταξη περί ειδικού φόρου επί των αυτοκινήτων οχημάτων, εφαρμοστέου από 1ης Ιανουαρίου 2007, ο οποίος καταβαλλόταν κατά την πρώτη ταξινόμηση του αυτοκινήτου οχήματος στη Ρουμανία (στο εξής: ειδικός φόρος).
- 4 Με το Ordonanță de Urgență a Guvernului nr. 50/2008 pentru instituirea taxei pe poluare pentru autovehicule (έκτακτο διάταγμα 50/2008 περί επιβολής φόρου λόγω ρυπάνσεως από αυτοκίνητα οχήματα), της 21ης Απριλίου 2008 (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 327 της 25ης Απριλίου 2008, στο εξής: OUG 50/2008), το οποίο τέθηκε σε ισχύ την 1η Ιουλίου 2008, είχε επιβληθεί φόρος λόγω ρυπάνσεως για τα οχήματα των κατηγοριών M1 έως M3 και N1 έως N3 (στο εξής: φόρος λόγω ρυπάνσεως). Υποχρέωση καταβολής του ποσού του φόρου αυτού εγεννάτο, μεταξύ άλλων, κατά την πρώτη ταξινόμηση αυτοκινήτου οχήματος στη Ρουμανία.
- 5 Το OUG 50/2008 τροποποιήθηκε επανειλημμένως, προτού καταργηθεί με τον Legea nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule (νόμος 9/2012 περί του φόρου λόγω ρυπογόνων εκπομπών από αυτοκίνητα οχήματα), της 6ης Ιανουαρίου 2012 (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 17 της 10ης Ιανουαρίου 2012, στο εξής: νόμος 9/2012), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 13 Ιανουαρίου 2012. Ο νόμος αυτός αντικατέστησε τον φόρο λόγω ρυπάνσεως με νέο φόρο, ήτοι τον φόρο λόγω ρυπογόνων εκπομπών από αυτοκίνητα οχήματα (στο εξής: φόρος λόγω ρυπογόνων εκπομπών).
- 6 Δυνάμει του άρθρου 4 του νόμου 9/2012, υποχρέωση καταβολής του φόρου λόγω ρυπογόνων εκπομπών εγεννάτο όχι μόνον κατά την πρώτη ταξινόμηση οχήματος στη Ρουμανία, αλλά, υπό ορισμένες προϋποθέσεις, και κατά την πρώτη καταχώριση στη Ρουμανία του δικαιώματος κυριότητας επί μεταχειρισμένου οχήματος.
- 7 Ωστόσο, δυνάμει του Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2012 pentru suspendarea aplicării unor dispoziții ale Legii nr. 9/2012 privind taxa pentru emisiile poluante provenite de la autovehicule, precum și pentru restituirea taxei achitate în conformitate cu prevederile art. 4 alin. 2 din lege) (έκτακτο διάταγμα 1/2012, περί αναστολής της εφαρμογής ορισμένων διατάξεων του νόμου 9/2012 περί του φόρου λόγω ρυπογόνων εκπομπών από αυτοκίνητα οχήματα και περί επιστροφής του φόρου ο οποίος καταβλήθηκε δυνάμει των διατάξεων του άρθρου 4, παράγραφος 2, του νόμου αυτού), της 30ής Ιανουαρίου 2012 (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 79 της 31ης Ιανουαρίου 2012), ο οποίος τέθηκε σε ισχύ στις 31 Ιανουαρίου 2012, η εφαρμογή του φόρου λόγω ρυπογόνων εκπομπών κατά την πρώτη καταχώριση, στη Ρουμανία, του δικαιώματος κυριότητας επί μεταχειρισμένου οχήματος αναστάλη έως την 1η Ιανουαρίου 2013.

8 Το Ordonanța de urgență nr. 9/2013 privind timbrul de mediu pentru autovehicule (έκτακτο διάταγμα 9/2013, περί του περιβαλλοντικού φόρου επί των αυτοκινήτων οχημάτων) της 19ης Φεβρουαρίου 2013 (*Monitorul Oficial al României*, μέρος I, αριθ. 119 της 4ης Μαρτίου 2013, στο εξής: ΟΥΓ 9/2013), το οποίο κατήργησε τον νόμο 9/2012, τέθηκε σε ισχύ στις 15 Μαρτίου 2013.

9 Κατά το άρθρο 4 του ΟΥΓ 9/2013:

«Η αξία του [περιβαλλοντικού φόρου επί των μηχανοκίνητων οχημάτων (στο εξής: περιβαλλοντικό σήμα)] καταβάλλεται άπαξ:

α) κατά την καταχώριση στα μητρώα των αρμόδιων αρχών της κτήσεως του δικαιώματος κυριότητας επί μηχανοκινήτου οχήματος από τον πρώτο κύριο του οχήματος στη Ρουμανία και της χορηγήσεως πιστοποιητικού ταξινομήσεως και αριθμού κυκλοφορίας·

β) κατά την επανεισδοχή μηχανοκινήτου οχήματος στον εθνικό στόλο οχημάτων, εφόσον, κατά την απόσυρση του οχήματος από τον εθνικό στόλο οχημάτων, είχε επιστραφεί στον κύριο η εναπομένουσα αξία του [περιβαλλοντικού σήματος] [...]

γ) κατά την καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί μεταχειρισμένου οχήματος για το οποίο δεν είχαν καταβληθεί ο ειδικός φόρος αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως και μηχανοκίνητων οχημάτων, ο [φόρος λόγω ρυπάνσεως] και ο φόρος λόγω ρυπογόνων εκπομπών από μηχανοκίνητα οχήματα, αναλόγως των ισχυουσών κατά τον χρόνο της ταξινομήσεως διατάξεων·

δ) κατά την καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί μεταχειρισμένου μηχανοκινήτου οχήματος, στην περίπτωση οχημάτων για τα οποία δικαστήριο έχει διατάξει την επιστροφή του φόρου ή την ταξινόμησή τους χωρίς καταβολή του ειδικού φόρου αυτοκινήτων ιδιωτικής χρήσεως και μηχανοκίνητων οχημάτων, του [φόρου λόγω ρυπάνσεως] ή του φόρου λόγω ρυπογόνων εκπομπών από μηχανοκίνητα οχήματα.»

10 Το άρθρο 7, παράγραφος 2, του ΟΥΓ 9/2013 ορίζει τα εξής:

«Η εναπομένουσα αξία του [περιβαλλοντικού σήματος] αντιστοιχεί στο ποσό το οποίο θα έπρεπε να καταβληθεί για το οικείο όχημα σε περίπτωση ταξινομήσεώς του κατά την απόσυρσή του από τον εθνικό στόλο οχημάτων, υπολογισμένο σύμφωνα με τον νόμο που χρησίμευσε ως βάση για τον καθορισμό του ύψους του φόρου που οφείλεται κατά την ταξινόμηση, εκφρασμένου σε ρουμανικά λεί (RON) βάσει της συναλλαγματικής ισοτιμίας που ισχύει κατά την ταξινόμηση ή την καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί μεταχειρισμένου οχήματος, λαμβανομένης υπόψη της παλαιότητας του οχήματος κατά την απόσυρση από τον εθνικό στόλο οχημάτων.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

11 Στις 5 Ιουνίου 2013, ο V. Budișan αγόρασε μεταχειρισμένο αυτοκίνητο όχημα, κατασκευής 2006 και ταξινομημένο αρχικώς στη Γερμανία.

12 Προκειμένου να προβεί στην ταξινόμηση του ως άνω οχήματος στη Ρουμανία, ο V. Budișan χρειάστηκε να καταβάλει στις ρουμανικές αρχές ποσό ύψους 5 300 ρουμανικών λεί (RON) (περίπου 1 193 ευρώ) για το περιβαλλοντικό σήμα, όπως προβλέπει το ΟΥΓ 9/2013.

13 Εκτιμώντας ότι το ΟΥΓ 9/2013 δεν συνάδει προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ, ο V. Budișan προσέφυγε ενώπιον του Tribunalul Cluj (πρωτοδικείο του Cluj), ζητώντας να υποχρεωθεί η διαμερισματική υπηρεσία δημόσιων οικονομικών του Cluj να του επιστρέψει το ποσό το οποίο εισέπραξε για το περιβαλλοντικό σήμα.

- 14 Με απόφαση της 3ης Απριλίου 2013, το Tribunalul Cluj (πρωτοδικείο του Cluj) απέρριψε την ως άνω προσφυγή. Κατά το εν λόγω δικαστήριο, το ΟΥΓ 9/2013 συνάδει προς το δίκαιο της Ένωσης, καθόσον δεν δημιουργεί δυσμενή διάκριση εις βάρος των εισαγομένων προϊόντων σε σχέση με τα εγχώρια, είτε πρόκειται για καινούργια είτε για μεταχειρισμένα. Κατόπιν τούτου, ο προσφεύγων στην υπόθεση της κύριας δίκης προσέφυγε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου.
- 15 Το Curtea de Apel Cluj (εφετείο του Cluj) εκτιμά ότι το ζήτημα της συμβατότητας του περιβαλλοντικού σήματος που προβλέπει το ΟΥΓ 9/2013 προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ τίθεται διττώς. Πρώτον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται εάν συνάδει προς το ως άνω άρθρο η πρόβλεψη του ΟΥΓ 9/2013 κατά την οποία τα οχήματα για των οποίων την ταξινόμηση στη Ρουμανία έχει ήδη καταβληθεί ο ειδικός φόρος, ο φόρος ρυπάνσεως ή ο φόρος λόγω ρυπογόνων εκπομπών απαλλάσσονται του περιβαλλοντικού σήματος, δεδομένου ότι το εναπομένον ποσό ενός εκ των προηγούμενων φόρων, το οποίο έχει ενσωματωθεί στην αξία των ως άνω οχημάτων, είναι κατώτερο του ποσού στο οποίο ανέρχεται το περιβαλλοντικό σήμα. Συγκεκριμένα, δεδομένου ότι η απαλλαγή αυτή έχει ως συνέπεια, κατά την πώληση των οχημάτων, η τιμή αυτών να είναι κατώτερη από εκείνη των οχημάτων τα οποία προέρχονται από κράτος μέλος και για τα οποία οφείλεται ο νέος φόρος, η πώληση εγχώριων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων ευνοείται εις βάρος της εισαγωγής ομοειδών οχημάτων από άλλα κράτη μέλη.
- 16 Δεύτερον, το αιτούν δικαστήριο διερωτάται επί της συμβατότητας του τρόπου εισπράξεως του περιβαλλοντικού σήματος προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ. Ειδικότερα, οι ιδιοκτήτες οχήματος ευρισκομένου στην εγχώρια αγορά, και για το οποίο ουδείς φόρος έχει καταβληθεί, είτε γιατί το όχημα αυτό ταξινομήθηκε πριν από την 1η Ιανουαρίου 2007 είτε γιατί επεστράφη στον ιδιοκτήτη του το ποσό του φόρου που είχε προηγουμένως καταβάλει, μπορούν, δυνάμει του ΟΥΓ 9/2013, να χρησιμοποιούν το εν λόγω όχημα χωρίς να καταβάλουν το περιβαλλοντικό σήμα έως την πώληση του συγκεκριμένου οχήματος, ήτοι έως την επέλευση τυχαίου και αβέβαιου γεγονότος, ενώ ο ιδιοκτήτης ομοειδούς οχήματος το οποίο εισήχθη από άλλο κράτος μέλος μπορεί να χρησιμοποιήσει το συγκεκριμένο όχημα μόνο για τις 90 ημέρες που προηγούνται της υποχρεώσεως ταξινόμσεώς του και, κατά συνέπεια, της καταβολής του ως άνω περιβαλλοντικού σήματος.
- 17 Υπό τις συνθήκες αυτές, το Curtea de Apel Cluj (εφετείο του Cluj) αποφάσισε να αναστείλει την ενώπιόν του διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:
- «1) Λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του ΟΥΓ 9/2013 και του σκοπού του [περιβαλλοντικού σήματος], έχει το άρθρο 110 ΣΛΕΕ την έννοια ότι αντιτίθεται στη θέσπιση από κράτος μέλος της Ένωσης φόρου ρυπογόνων εκπομπών, εφαρμοζόμενου κατά την ταξινόμηση οχημάτων προερχομένων από άλλο κράτος της Ένωσης, ο οποίος δεν εφαρμόζεται για την ταξινόμηση κατά τη μεταβίβαση του δικαιώματος κυριότητας επί των εγχωρίων οχημάτων για τα οποία έχει ήδη καταβληθεί τέτοιος ή παρόμοιος φόρος, όταν η αξία αυτού του εναπομένοντος φόρου, η οποία είναι ενσωματωμένη στην αξία των οχημάτων τα οποία βρίσκονται στην εγχώρια αγορά, είναι κατώτερη του νέου φόρου;
- 2) Λαμβανομένων υπόψη των διατάξεων του ΟΥΓ 9/2013 και του σκοπού του [περιβαλλοντικού σήματος], έχει το άρθρο 110 ΣΛΕΕ την έννοια ότι αντιτίθεται στη θέσπιση από κράτος μέλος της Ένωσης φόρου ρυπογόνων εκπομπών, εφαρμοζόμενου κατά την ταξινόμηση οχημάτων προερχομένων από άλλο κράτος της Ένωσης, ο οποίος, στην περίπτωση των εγχωρίων οχημάτων, καταβάλλεται μόνο κατά τη μεταβίβαση του δικαιώματος κυριότητας επί ενός τέτοιου οχήματος, με αποτέλεσμα αλλοδαπό όχημα να μην μπορεί να χρησιμοποιηθεί χωρίς καταβολή του φόρου, ενώ εγχώριο όχημα μπορεί να χρησιμοποιηθεί για απεριόριστο χρονικό διάστημα χωρίς καταβολή του φόρου, μέχρι το χρονικό σημείο της μεταβιβάσεως του δικαιώματος κυριότητας επί του εν λόγω οχήματος, και τη συνακόλουθη ταξινόμηση στην οποία προβαίνει ο νέος κύριος, αν λάβει χώρα τέτοια μεταβίβαση;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- 18 Με τα ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξετασθούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ζητεί κατ' ουσίαν να διευκρινισθεί εάν το άρθρο 110 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι αντιτίθεται, αφενός, στην εκ μέρους κράτους μέλους θέσπιση φόρου επί των αυτοκινήτων οχημάτων ο οποίος βαρύνει τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα κατά την πρώτη ταξινόμησή τους εντός του κράτους μέλους αυτού και τα ήδη ταξινομημένα εντός του εν λόγω κράτους μέλους οχήματα κατά την πρώτη καταχώριση, εντός του κράτους μέλους αυτού, του δικαιώματος κυριότητας επί των εν λόγω οχημάτων και, αφετέρου, στην εκ μέρους του κράτους μέλους αυτού απαλλαγή από τον εν λόγω φόρο των ήδη ταξινομημένων οχημάτων για τα οποία έχει καταβληθεί προΐσχύσας φόρος ο οποίος δεν έχει επιστραφεί, οσάκις το εναπομένον ποσό αυτού, το οποίο έχει ενσωματωθεί στην αξία των εν λόγω οχημάτων, είναι κατώτερο από το ποσό του νέου φόρου.
- 19 Υπενθυμίζεται ότι το άρθρο 110 ΣΛΕΕ σκοπεί στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού. Επιδιώκει δε την κατάργηση κάθε μορφής προστασίας η οποία ενδέχεται να απορρέει από την επιβολή εσωτερικών φόρων εισαγόντων διακρίσεις σε βάρος των προϊόντων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη (απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 28 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 20 Προς τον σκοπό αυτόν, το άρθρο 110 ΣΛΕΕ απαγορεύει την εκ μέρους κράτους μέλους επιβολή στα προϊόντα άλλων κρατών μελών υψηλότερων εσωτερικών φορών από εκείνων που βαρύνουν τα ομοειδή εγχώρια προϊόντα.
- 21 Στην προκειμένη περίπτωση, όσον αφορά την πώληση μόνο μεταχειρισμένων οχημάτων, η οποία αποτελεί αντικείμενο των υπό κρίση προδικαστικών ερωτημάτων, προκύπτει από την απόφαση περί παραπομπής ότι το ΟUG 9/2013 θεσπίζει φόρο, ήτοι το περιβαλλοντικό σήμα, ο οποίος βαρύνει, αφενός, τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα κατά την πρώτη ταξινόμησή τους στη Ρουμανία και, αφετέρου, τα ήδη ταξινομημένα οχήματα στο εν λόγω κράτος μέλος κατά την πρώτη καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί των οχημάτων αυτών εντός του ίδιου κράτους μέλους.
- 22 Εξάλλου, το άρθρο 4, στοιχείο c, του ΟUG 9/2013 απαλλάσσει από το ως άνω περιβαλλοντικό σήμα την καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί των εγχώριων μεταχειρισμένων οχημάτων για την ταξινόμηση των οποίων στη Ρουμανία έχει ήδη καταβληθεί ο ειδικός φόρος, ο φόρος ρυπάνσεως ή ο φόρος λόγω ρυπογόνων εκπομπών, με εξαίρεση τις απარიθμούμενες στο σημείο d του άρθρου αυτού περιπτώσεις, κατά τις οποίες έχει διαταχθεί από δικαστήριο η επιστροφή του οικείου φόρου.
- 23 Προκειμένου να κριθεί εάν φορολογικό καθεστώς όπως το θεσπισθέν με το ΟUG 9/2013 εισάγει διάκριση αντίθετη προς το άρθρο 110, πρώτο εδάφιο, ΣΛΕΕ, πρέπει να εξετασθούν, αφενός, οι συνέπειες του φόρου αυτού στον ανταγωνισμό μεταξύ των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων οχημάτων τα οποία προέρχονται από άλλα κράτη μέλη πλην της Ρουμανίας και των εγχώριων οχημάτων τα οποία υπόκεινται στον ως άνω φόρο. Αφετέρου, πρέπει να εξεταστεί η ουδετερότητα του ως άνω καθεστώτος ως προς τον ανταγωνισμό μεταξύ των πρώτων ως άνω οχημάτων και των ομοειδών εγχώριων οχημάτων, τα οποία εμπίπτουν στην απαλλαγή η οποία περιγράφηκε στην ακριβώς προηγούμενη σκέψη.
- 24 Συναφώς, κατά πάγια νομολογία, τα προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα, τα οποία αποτελούν «προϊόντα άλλων κρατών μελών», κατά την έννοια του άρθρου 110 ΣΛΕΕ, είναι τα οχήματα που διατίθενται προς πώληση εντός των άλλων κρατών μελών πλην του οικείου κράτους μέλους και τα οποία είναι δυνατόν, σε περίπτωση αγοράς από κάτοικο του τελευταίου αυτού κράτους μέλους, να εισαχθούν και να τεθούν σε κυκλοφορία εντός του κράτους μέλους αυτού, ενώ τα εγχώρια ομοειδή οχήματα, τα οποία αποτελούν «εθνικά προϊόντα», κατά την έννοια του άρθρου 110 ΣΛΕΕ, είναι τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα του ίδιου τύπου, με τα

ίδια χαρακτηριστικά και την ίδια φθορά, τα οποία διατίθενται προς πώληση εντός του κράτους μέλους αυτού (βλ. απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 31 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

- 25 Κατά συνέπεια, δεν συντρέχει λόγος να εξετασθεί η απαιτούμενη κατά το άρθρο 110 ΣΛΕΕ ουδετερότητα σε συνάρτηση με τα μη διατιθέμενα προς πώληση αυτοκίνητα οχήματα τα οποία κυκλοφορούν στη Ρουμανία. Ειδικότερα, ακριβώς λόγω του γεγονότος ότι δεν είναι διαθέσιμα στην αγορά, τα οχήματα αυτά δεν τελούν σε σχέση ανταγωνισμού με άλλα οχήματα, είτε πρόκειται για τα διαθέσιμα στην εγχώρια αγορά είτε για τα διαθέσιμα στην αγορά άλλων κρατών μελών (απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 32).

Επί της φορολογικής ουδετερότητας του περιβαλλοντικού σήματος υπό το πρίσμα του ανταγωνισμού μεταξύ των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων οχημάτων τα οποία προέρχονται από άλλα κράτη μέλη και των εγχώριων ομοειδών οχημάτων τα οποία έχουν ήδη ταξινομηθεί εντός του οικείου κράτους μέλους, και τα οποία δεν εμπίπτουν στην προβλεπόμενη στο ΟΥΓ 9/2013 απαλλαγή

- 26 Για την εφαρμογή του άρθρου 110 ΣΛΕΕ και, ειδικότερα, για τη σύγκριση μεταξύ της φορολογίας των εισαγομένων μεταχειρισμένων οχημάτων και της φορολογίας των μεταχειρισμένων οχημάτων που βρίσκονται ήδη στην εθνική επικράτεια, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη όχι μόνον ο συντελεστής του φόρου, ήτοι του περιβαλλοντικού σήματος, αλλά και η βάση καθώς και ο τρόπος επιβολής του (βλ. απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 33 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 27 Εξάλλου, ο φόρος τον οποίο το κράτος μέλος επιβάλλει στα εισαγόμενα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα δεν πρέπει να υπολογίζεται βάσει αξίας υψηλότερης από την πραγματική αξία του οχήματος, με συνέπεια τη βαρύτερη φορολόγηση των εισαγομένων μεταχειρισμένων αυτοκινήτων οχημάτων σε σχέση με τα ομοειδή αυτοκίνητα οχήματα τα οποία διατίθενται στην εγχώρια αγορά. Συνεπώς, προκειμένου να αποφεύγεται δυσμενής φορολογική διάκριση, πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η πραγματική μείωση της αξίας των αυτοκινήτων οχημάτων (απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 34 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 28 Τούτο δεν προϋποθέτει οπωσδήποτε εκτίμηση ή πραγματογνωμοσύνη για κάθε όχημα. Συγκεκριμένα, ένα κράτος μέλος, για να αποφύγει τις εγγενείς σε ένα τέτοιο σύστημα δυσχέρειες, μπορεί να προσδιορίζει, μέσω αντικειμενικών κλιμάκων, οριζόμενων με νομοθετική, κανονιστική ή διοικητική διάταξη και υπολογιζομένων βάσει κριτηρίων όπως η παλαιότητα, τα διανυθέντα χιλιόμετρα, η γενική κατάσταση, ο τρόπος κινήσεως, η μάρκα ή ο τύπος του αυτοκινήτου, μια αξία των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων που, κατά τεκμήριο, θα προσεγγίζει πολύ την πραγματική (βλ. απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 35 και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 29 Εν προκειμένω, από τη δικογραφία που έχει στη διάθεσή του το Δικαστήριο και, ιδίως, από τις παρατηρήσεις που υπέβαλε η Ρουμανική Κυβέρνηση, των οποίων η ακρίβεια πρέπει να ελεγχθεί από το αιτούν δικαστήριο, προκύπτει ότι το ποσό του περιβαλλοντικού σήματος καθορίζεται βάσει κλίμακας η οποία περιλαμβάνει αντικειμενικά και διαφανή κριτήρια, όπως ο κυβισμός, το πρότυπο εκπομπής ρύπων Euro ή οι εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα του συγκεκριμένου οχήματος, καθώς και η παλαιότητα και τα χιλιόμετρα τα οποία αυτό έχει διανύσει. Εξάλλου, εάν ο υποκείμενος στον φόρο εκτιμά ότι η εν λόγω κλίμακα δεν απεικονίζει την πραγματική μείωση της αξίας του οχήματος, μπορεί να ζητήσει τον καθορισμό της κατόπιν διενέργειας πραγματογνωμοσύνης, τα έξοδα της οποίας βαρύνουν τον υποκείμενο στον φόρο και δεν επιτρέπεται να υπερβαίνουν το κόστος των οικείων πράξεων πραγματογνωμοσύνης.

- 30 Επομένως, υπό την επιφύλαξη των ελέγχων στους οποίους θα προβεί το αιτούν δικαστήριο, φαίνεται ότι το ΟΥΓ 9/2013 διασφαλίζει ότι το ποσό του περιβαλλοντικού σήματος μειώνεται βάσει μιας εύλογης κατά προσέγγιση εκτιμήσεως της πραγματικής αξίας του οχήματος (βλ., κατ' αναλογία, αποφάσεις της 7ης Απριλίου 2011, Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219, σκέψη 44, και της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 38).
- 31 Εξάλλου, αντιθέτως προς όσα ισχύουν για τον ειδικό φόρο, τον φόρο ρυπάνσεως και τον φόρο λόγω ρυπογόνων εκπομπών, ως είχε κατά την περίοδο μεταξύ 13 Ιανουαρίου 2012 και 1ης Ιανουαρίου 2013, το περιβαλλοντικό σήμα βαρύνει βάσει της ίδιας μεθόδου υπολογισμού, αφενός, τα προερχόμενα από άλλα κράτη μέλη μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα κατά την πρώτη ταξινόμησή τους στη Ρουμανία και, αφετέρου, τα ήδη ταξινομημένα στη Ρουμανία μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα κατά την πρώτη καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επ' αυτών εντός του εν λόγω κράτους μέλους, τα οποία δεν εμπίπτουν στην απαλλαγή που περιγράφηκε στη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως.
- 32 Κατά συνέπεια, και πάντα υπό την επιφύλαξη του σχετικού ελέγχου στον οποίο θα προβεί το αιτούν δικαστήριο, η φορολογική επιβάρυνση που απορρέει από το ΟΥΓ 9/2012 είναι η ίδια τόσο για τους υποκειμένους στον φόρο που έχουν αγοράσει μεταχειρισμένο όχημα προερχόμενο από άλλο κράτος μέλος πλην της Ρουμανίας και το ταξινόμησαν στη Ρουμανία όσο και για τους υποκειμένους στον φόρο που έχουν αγοράσει στη Ρουμανία μεταχειρισμένο αυτοκίνητο όχημα ήδη ταξινομημένο στο κράτος αυτό, για το οποίο πρέπει να προβούν στην πρώτη καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας, χωρίς να τυγχάνουν της απαλλαγής που αναφέρθηκε στη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, εφόσον το όχημα αυτό, κατά τον χρόνο επιβολής του περιβαλλοντικού σήματος, ήταν του ίδιου τύπου και είχε τα ίδια χαρακτηριστικά και την ίδια φθορά με το προερχόμενο από άλλο κράτος μέλος όχημα.
- 33 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι φορολογικό καθεστώς όπως το θεσπιζόμενο με το ΟΥΓ 9/2013 είναι ουδέτερο υπό το πρίσμα του ανταγωνισμού μεταξύ των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων οχημάτων που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη πλην της Ρουμανίας και των εγχωρίων ομοειδών οχημάτων που έχουν ήδη ταξινομηθεί εντός του οικείου κράτους μέλους και δεν απαλλάσσονται από τον φόρο τον οποίο θεσπίζει το εν λόγω διάταγμα.
- Επί της ουδετερότητας του περιβαλλοντικού σήματος υπό το πρίσμα του ανταγωνισμού μεταξύ των μεταχειρισμένων αυτοκινήτων οχημάτων τα οποία προέρχονται από άλλα κράτη μέλη και των ρουμανικών ομοειδών οχημάτων τα οποία έχουν ήδη ταξινομηθεί εντός του οικείου κράτους μέλους και εμπίπτουν στην προβλεπόμενη στο ΟΥΓ 9/2013 απαλλαγή*
- 34 Όπως επισημάνθηκε στη σκέψη 22 της παρούσας αποφάσεως, το άρθρο 4, στοιχείο c, του ΟΥΓ 9/2013 απαλλάσσει από το περιβαλλοντικό σήμα τη καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί των εγχωρίων μεταχειρισμένων οχημάτων για την ταξινόμηση των οποίων στη Ρουμανία έχει ήδη καταβληθεί ο ειδικός φόρος, ο φόρος ρυπάνσεως ή ο φόρος λόγω ρυπογόνων εκπομπών, με εξαίρεση της अपαριθμούμενες στο σημείο d του άρθρου αυτού περιπτώσεις, κατά τις οποίες έχει διαταχθεί από ρουμανικό δικαστήριο η επιστροφή του οικείου φόρου για συγκεκριμένο όχημα.
- 35 Συναφώς, προκύπτει σαφώς από τη νομολογία του Δικαστηρίου σχετικά με τις υποθέσεις που αφορούν τον φόρο ρυπάνσεως, ο οποίος θεσπίστηκε με το ΟΥΓ 50/2008, και τον φόρο λόγω ρυπογόνων εκπομπών, ο οποίος θεσπίστηκε με τον νόμο 9/2012, όπως εν μέρει ανεστάλη δυνάμει του ΟΥΓ 1/2012 (ταξινόμηση των αυτοκινήτων οχημάτων για την περίοδο από τις 13 Ιανουαρίου 2012 έως την 1η Ιανουαρίου 2013), ότι οι φόροι αυτοί αντέβαιναν στο άρθρο 110 ΣΛΕΕ (αποφάσεις της 7ης Απριλίου 2011, Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219, και της 7ης Ιουλίου 2011, Nisipeanu, C-263/10, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:466, καθώς και διάταξη της 3ης Φεβρουαρίου 2014, Câmprean και Ciocoiu, C-97/13 και C-214/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:229).

- 36 Κατ' αναλογία, ο ειδικός φόρος κρίνεται ως ασύμβατος προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ, καθόσον παρουσίαζε τα ίδια χαρακτηριστικά με εκείνα του ΟΥG 50/2008, τα οποία ήταν ασύμβατα προς το εν λόγω άρθρο (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 45). Ο φόρος λόγω ρυπογόνων εκπομπών ο οποίος θεσπίστηκε με τον νόμο 9/2012, ως είχε από την 1η Ιανουαρίου 2013 έως τις 15 Μαρτίου 2012, είναι επίσης ασύμβατος προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ λόγω του τρόπου εισπράξεώς του, και ιδίως λόγω του ότι βάρυνε μόνον τα εγχώρια μεταχειρισμένα οχήματα για τα οποία δεν είχε καταβληθεί κανένας από τους προϊσχύσαντες στη Ρουμανία φόρους ταξινομήσεως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψεις 47 έως 50).
- 37 Το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι φορολογικό καθεστώς βάσει του οποίου τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα τα οποία υποβλήθηκαν σε τέτοιους, ασύμβατους προς το δίκαιο της Ένωσης φόρους, απαλλάσσονται νέου φόρου, εν προκειμένω του περιβαλλοντικού σήματος, είναι ασύμβατο προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψεις 47 έως 51).
- 38 Πράγματι, όπως έχει κρίνει επανειλημμένως το Δικαστήριο, το ποσό του φόρου που επιβάλλεται κατά την ταξινόμηση ενός αυτοκινήτου οχήματος ενσωματώνεται στην αξία του οχήματος αυτού. Όταν όχημα το οποίο έχει ταξινομηθεί με καταβολή φόρου εντός κράτους μέλους πωληθεί ακολούθως ως μεταχειρισμένο εντός του ίδιου κράτους μέλους, η αγοραία αξία του συμπεριλαμβάνει το εναπομένον ποσό του φόρου ταξινόμησης. Εάν το ποσό του φόρου ταξινόμησης που βαρύνει εισαγόμενο μεταχειρισμένο όχημα του ίδιου τύπου, με τα ίδια χαρακτηριστικά και την ίδια φθορά προερχόμενο από άλλο κράτος μέλος υπερβαίνει το εν λόγω εναπομένον ποσό, συντρέχει παράβαση του άρθρου 110 ΣΛΕΕ (απόφαση της 19ης Δεκεμβρίου 2013, X, C-437/12, EU:C:2013:857, σκέψεις 30 και 31 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 39 Πάντως, φόρος ασύμβατος προς το δίκαιο της Ένωσης, όπως οι προαναφερθέντες στη σκέψη 35 της παρούσας αποφάσεως, πρέπει να επιστρέφεται εντόκως (βλ., υπ' αυτήν την έννοια, αποφάσεις της 18ης Απριλίου 2013, Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, σκέψεις 20 και 21, καθώς και της 15ης Οκτωβρίου 2014, Nicula, C-331/13, EU:C:2014:2285, σκέψεις 27 και 28) και, κατά συνέπεια, το ποσό του εν λόγω φόρου πρέπει να θεωρείται ότι δεν ενσωματώνεται πλέον στην αγοραία αξία των οχημάτων τα οποία βαρύνονται με τον φόρο αυτόν. Δεδομένου ότι το εναπομένον ποσό του ως άνω φόρου στην αξία των εν λόγω οχημάτων είναι μηδενικό, το ποσό αυτό είναι οπωσδήποτε κατώτερο του νέου φόρου, στην προκειμένη περίπτωση του περιβαλλοντικού σήματος, ο οποίος βαρύνει εισαγόμενο μεταχειρισμένο όχημα ίδιου τύπου, ίδιων χαρακτηριστικών και ίδιας φθοράς (βλ. υπ' αυτήν την έννοια απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 50).
- 40 Βεβαίως, στην υπόθεση της κύριας δίκης, το άρθρο 4, στοιχείο d, του ΟΥG 9/2013 αφορά την περίπτωση κατά την οποία, για συγκεκριμένο όχημα, ο φόρος ταξινόμησης που το βαρύνει όντως επεστράφη και προβλέπει ότι, εν τοιαύτη περιπτώσει, η καταχώριση του δικαιώματος κυριότητας επί του οικείου οχήματος υπόκειται στην καταβολή του περιβαλλοντικού σήματος.
- 41 Εντούτοις, κρίνεται ότι το εναπομένον ποσό φόρου ασύμβατου προς το δίκαιο της Ένωσης παύει να είναι ενσωματωμένο στην αγοραία αξία οχήματος αφής στιγμής ο ιδιοκτήτης του εν λόγω οχήματος διαθέτει, βάσει του δικαίου της Ένωσης, τη δυνατότητα να εξασφαλίσει την επιστροφή αυτού του φόρου, ανεξαρτήτως του εάν αυτός έχει πραγματικώς επιστραφεί κατά τον χρόνο της πώλησής του οικείου οχήματος.
- 42 Πράγματι, η δυνατότητα αυτή είναι αφεαυτής ικανή να ενθαρρύνει τους ιδιοκτήτες των οικείων ρουμανικών μεταχειρισμένων οχημάτων να ορίσουν, για τα εν λόγω οχήματα, ακόμα κι αν ο οικείος φόρος δεν έχει ακόμα επιστραφεί, τιμή πώλησής η οποία δεν συνυπολογίζει τον ως άνω φόρο. Στην περίπτωση που ο φόρος δεν έχει ακόμα επιστραφεί, οι αγοραστές των ως άνω οχημάτων θα απαλλάσσονται, δυνάμει του άρθρου 4, στοιχείο c, του ΟΥG 9/2013, του περιβαλλοντικού σήματος. Αντιθέτως, τα μεταχειρισμένα αυτοκίνητα οχήματα τα οποία εισάγονται από άλλο κράτος μέλος θα

υπόκεινται αδιακρίτως στο περιβαλλοντικό σήμα το οποίο θεσπίζει το ΟΥΓ 9/2013 κατά την καταχώριση, στη Ρουμανία, του δικαιώματος της κυριότητας επί των εν λόγω οχημάτων. Επομένως, απαλλαγή όπως η απορρέουσα από την ανωτέρω διάταξη είναι ικανή να εξασφαλίσει ανταγωνιστικό πλεονέκτημα στα μεταχειρισμένα οχήματα τα οποία ήδη βρίσκονται στη ρουμανική αγορά και, ως εκ τούτου, να αποτρέψει την εισαγωγή ομοειδών οχημάτων από άλλα κράτη μέλη.

43 Κατόπιν όλων των προεκτεθέντων, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι το άρθρο 110 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι:

- δεν αντιτίθεται στην εκ μέρους κράτους μέλους θέσπιση φόρου επί των αυτοκινήτων οχημάτων ο οποίος βαρύνει τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα κατά την πρώτη ταξινόμησή τους εντός του κράτους μέλους αυτού και τα ήδη ταξινομημένα εντός του εν λόγω κράτους μέλους οχήματα κατά την πρώτη καταχώριση, εντός του κράτους μέλους αυτού, του δικαιώματος κυριότητας επί των εν λόγω οχημάτων,
- αντιτίθεται στην εκ μέρους του κράτους μέλους αυτού απαλλαγή από τον εν λόγω φόρο των ήδη ταξινομημένων οχημάτων για τα οποία έχει καταβληθεί και δεν έχει επιστραφεί προϊσχύσας φόρος ο οποίος κρίθηκε ασύμβατος προς το δίκαιο της Ένωσης.

Επί των διαχρονικών αποτελεσμάτων της αποφάσεως του Δικαστηρίου

44 Σε περίπτωση που κριθεί ότι φορολογικό καθεστώς όπως το θεσπισθέν με το ΟΥΓ 9/2013 είναι ασύμβατο προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ, η Ρουμανική Κυβέρνηση ζήτησε από το Δικαστήριο να περιορίσει τα διαχρονικά αποτελέσματα της αποφάσεως. Ειδικότερα, η Ρουμανική Κυβέρνηση προβάλλει ότι τέτοια απόφαση θα μπορούσε να προκαλέσει σοβαρά προβλήματα στη ρουμανική οικονομία.

45 Κατά πάγια νομολογία, η ερμηνεία που δίδει το Δικαστήριο σε κανόνα του δικαίου της Ένωσης, στο πλαίσιο της ασκήσεως της αρμοδιότητάς του κατά το άρθρο 267 ΣΛΕΕ, διαφωτίζει και διευκρινίζει την έννοια και το περιεχόμενο του κανόνα αυτού, όπως πρέπει ή θα έπρεπε να νοείται και να εφαρμόζεται αφότου τέθηκε σε ισχύ. Συνεπώς, ο κανόνας που έχει ερμηνευθεί κατά τον τρόπο αυτόν μπορεί και πρέπει να εφαρμόζεται επί εννόμων σχέσεων που γεννήθηκαν και συστάθηκαν πριν από την έκδοση της αποφάσεως επί της αιτήσεως ερμηνείας, εφόσον, εξάλλου, συντρέχουν οι προϋποθέσεις που επιτρέπουν να υποβληθεί στην κρίση των αρμοδίων δικαστηρίων οι σχετικές με την εφαρμογή του εν λόγω κανόνα διαφορές (βλ. αποφάσεις της 2ας Φεβρουαρίου 1988, *Blaizot* κ.λπ., 24/86, EU:C:1988:43, σκέψη 27, της 10ης Ιανουαρίου 2006, *Skon* και *Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, σκέψη 50, καθώς και της 14ης Απριλίου 2015, *Brzeziński*, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 53).

46 Συνεπώς, μόνον κατ' απόλυτη εξαίρεση μπορεί το Δικαστήριο, κατ' εφαρμογήν της εγγενούς στην έννομη τάξη της Ένωσης γενικής αρχής της ασφάλειας δικαίου, να αποφασίσει τον περιορισμό της δυνατότητας επικλήσεως διατάξεως την οποία έχει ερμηνεύσει. Προκειμένου να ληφθεί τέτοια απόφαση, είναι απαραίτητο να πληρούνται δύο βασικά κριτήρια, συγκεκριμένα η καλή πίστη των ενδιαφερομένων και ο κίνδυνος σημαντικών διαταραχών (αποφάσεις της 10ης Ιανουαρίου 2006, *Skon* και *Bilka*, C-402/03, EU:C:2006:6, σκέψη 51, καθώς και της 14ης Απριλίου 2015, *Manea*, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψη 54).

47 Επιπροσθέτως, ο περιορισμός αυτός μπορεί να γίνει μόνο με την ίδια την απόφαση με την οποία το Δικαστήριο αποφαινεται επί της αιτηθείσας ερμηνείας (απόφαση της 6ης Μαρτίου 2007, *Meilicke* κ.λπ., C-292/04, EU:C:2007:132, σκέψη 36 καθώς και εκεί παρατιθέμενη νομολογία).

48 Στην υπόθεση της κύριας δίκης, όσον αφορά τις οικονομικές επιπτώσεις που ενδέχεται να απορρέουν από το ασύμβατο του θεσπισθέντος με το ΟΥΓ 9/2013 φορολογικού καθεστώτος προς το άρθρο 110 ΣΛΕΕ, η Ρουμανική Κυβέρνηση κατέθεσε κατά προσέγγιση υπολογισμό, κατά τον οποίο η

έντοκη επιστροφή των ποσών που εισπράχθηκαν βάσει του νόμου αυτού ανέρχεται σε 6 504 429 857,47 RON (περίπου 1 448 341 039 ευρώ). Κατά τη Ρουμανική Κυβέρνηση, η επιστροφή των ως άνω ποσών θα έχει ως συνέπεια αύξηση της τάξεως του 0,9 % του ελλείμματος του κρατικού προϋπολογισμού για το 2015, το οποίο θα αυξανόταν από το 1,83 % στο 2,7 % του ΑΕΠ της χώρας.

- 49 Διαπιστώνεται ότι οι παρατηρήσεις της Ρουμανικής Κυβερνήσεως είναι ασαφείς ως προς το εάν η ως άνω εκτίμηση σχετίζεται με την επιστροφή μόνον των ποσών τα οποία έχουν εισπραχθεί λόγω της επιβολής του περιβαλλοντικού σήματος το οποίο θεσπίστηκε με το ΟΥΓ 9/2013 ή των ποσών τα οποία έχουν εισπραχθεί από το Ρουμανικό Δημόσιο συνολικώς από τους φόρους ταξινομήσεως, ήτοι επίσης τον ειδικό φόρο, τον φόρο ρυπάνσεως και τον φόρο λόγω ρυπογόνων εκπομπών.
- 50 Σημειώνεται ότι το Δικαστήριο, είτε σιωπηρώς είτε ρητώς, έχει αρνηθεί να περιορίσει τα διαχρονικά αποτελέσματα τόσο των αποφάσεων βάσει των οποίων οι εν λόγω φόροι κρίθηκαν ασύμβατοι προς το δίκαιο της Ένωσης (όσον αφορά τον φόρο ρυπάνσεως ο οποίος θεσπίστηκε με το ΟΥΓ 50/2008, βλ. αποφάσεις της 7ης Απριλίου 2011, Tatu, C-402/09, EU:C:2011:219, και της 7ης Ιουλίου 2011, Nisipeanu, C-263/10, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2011:466, σκέψεις 34 έως 38· όσον αφορά τον φόρο λόγω ρυπογόνων εκπομπών ο οποίος θεσπίστηκε με τον νόμο 9/2012, όπως αυτός ίσχυσε, βλ. διάταξη της 3ης Φεβρουαρίου 2014, Câmprean και Ciocoiu, C-97/13 και C-214/13, μη δημοσιευθείσα, EU:C:2014:229, σκέψεις 37 έως 42, καθώς και απόφαση της 14ης Απριλίου 2015, Manea, C-76/14, EU:C:2015:216, σκέψεις 56 έως 59), όσο και εκείνων με τις οποίες κρίθηκε ότι τέτοιοι φόροι έπρεπε να επιστραφούν εντόκως (βλ. αποφάσεις της 18ης Απριλίου 2013, Irimie, C-565/11, EU:C:2013:250, και της 15ης Οκτωβρίου 2014, Nicula, C-331/13, EU:C:2014:2285, σκέψεις 40 έως 42).
- 51 Στο πλαίσιο αυτό, το γεγονός ότι το Ρουμανικό Δημόσιο καθυστέρησε την επιστροφή των ποσών που είχε εισπράξει ως ειδικό φόρο, ως φόρο ρυπάνσεως και ως φόρο λόγω ρυπογόνων εκπομπών δεν μπορεί να δικαιολογήσει τον περιορισμό των διαχρονικών αποτελεσμάτων της παρούσας αποφάσεως.
- 52 Συνεπώς, δεν είναι δυνατόν να κριθεί ότι συντρέχει η προϋπόθεση περί σοβαρών διαταραχών. Υπό τις συνθήκες αυτές, παρέλκει η εξέταση του κατά πόσον πληρούται το κριτήριο της καλής πίστεως των ενδιαφερομένων.
- 53 Από τις ανωτέρω σκέψεις προκύπτει ότι δεν συντρέχει λόγος να περιορισθούν τα διαχρονικά αποτελέσματα της παρούσας αποφάσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 54 Δεδομένου ότι η παρούσα διαδικασία έχει ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης τον χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σε αυτό απόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (ένατο τμήμα) αποφαινεται:

Το άρθρο 110 ΣΛΕΕ έχει την έννοια ότι:

- δεν αντιτίθεται στην εκ μέρους κράτους μέλους θέσπιση φόρου επί των αυτοκινήτων οχημάτων ο οποίος βαρύνει τα εισαγόμενα μεταχειρισμένα οχήματα κατά την πρώτη ταξινόμησή τους εντός του κράτους μέλους αυτού και τα ήδη ταξινομημένα εντός του εν λόγω κράτους μέλους οχήματα κατά την πρώτη καταχώριση, εντός του κράτους μέλους αυτού, του δικαιώματος κυριότητας επί των εν λόγω οχημάτων,

- **αντιτίθεται στην εκ μέρους του κράτους μέλους αυτού απαλλαγή από τον εν λόγω φόρο των ήδη ταξινομημένων οχημάτων για τα οποία έχει καταβληθεί και δεν έχει επιστραφεί προΐσχύσας φόρος ο οποίος κρίθηκε ασύμβατος προς το δίκαιο της Ένωσης.**

(υπογραφές)